

Правилник за поддържане на професионалното равнище на научноизследователската дейност и научната продукция на преподавателите, студентите и докторантите от Педагогическия факултет на Пловдивския университет “Паисий Хилендарски”

I. Общи положения за за поддържане на професионалното равнище на научноизследователската дейност и научната продукция във факултета

Чл. 1. Терминологични уточнения.

1. Научноизследователска дейност е една от формите на научно познание, чрез която се извършва събиране и обработка на данни от определена област. Научното изследване е всеки един коректен опит да се проучи системно един проблем или да се добави още нещо към човешките знания за този проблем и той да бъде решен. По-общите резултатите от научноизследователска дейност са: обяснения, извеждане на принципи, закони и закономерности, на правила, оценки, преценки, диагнози и прогнози, създаване или допълване на някаква теория за отделни или комплексни аспекти на обекта и предмета на изследване, всички те на хартиен или дигитален носител под формата на монография, научна статия, научна студия, научно съобщение.
 2. Обект на научното изследване е теоретичен или емпиричен проблем от различните посочени области или верификация (проверка) на вече получени резултати;
 3. Премет на научното изследване е аспект (страна) или комплекс от аспекти в обекта на научното изследване.
 4. Принципите на научните изследвания са общи основни положения, които съдържат норми, указания и допускания, съблюдаването на които осигурява ефективността на изследванията на различни техни етапи:
 - значимост на изследването;
 - представителност на изследването – външна и вътрешна;
 - аналогия на явленията в образователната или друга реалност;
 - верификация – проверка за валидност;
 - редукция – контролиране на условията за нежелателна вариативност на изследвания феномен;
 - еднородност – изследване на еквивалентни варианти;
 - минимизация – минимален брой допускания и граници на редукцията.
 5. Общите критерии за качество на научните изследвания са:
 - обективност (непредубеденост);
 - валидност;
 - надеждност;
 - възискателност;
 - прозрачност;
 - базисна концептуализация.
1. Специфичните критерии за качество на научната продукция са следните:
- 6.1. Научна демаркация, под която тук се разбира спазването на критерии за

разграничаване на научното знание от ненаучните (псевдонаучни, квазинаучни) конструирания:

- прекалена универсалност на дадена концепция;
- липса на обяснения чрез закони и принципи;
- замяната на тези обяснения само с наратив;
- не се ползват научни методи;
- некритично отношение към фактите;
- заемане на факти от религията и митологията;
- опровергаване на основни принципи на научната картина на света;
- маргинализиране на автора на дадена теория спрямо научната общност;
- отказ да се приеме конструктивна критика спрямо дадено учение;
- присъствие на догми, на политически и идеологически внушения;
- непроверимост на твърдения и обобщения;
- ползване на средствата за масово осведомяване, за да се защитават собствените идеи.

6.2. Джастификация, която тук се приема за разбиране на знанията като оправдано адекватно убеждение. Това означава, че убеждения, възникнали в резултат на случайно хрумване или т. нар. “откровения” и “видения”, но не са оправдани аргументирано, се изключват от научното знание.

6.3. Същественост (есенциалност) на решавания проблем.

6.4. Избор на подходяща методология;

6.5. Съотнасяне на темата/темите с изведените цели и задачи на научния продукт.

7. Научна продукция по този правилник е всяко произведение на научна или научно – приложна тематика, създадено автор (автори) с научни методи и представено под формата на монография, учебник, учебно помагало, студия, статия, доклад и/или съобщение на научен форум и/или блог, рецензия, дисертация, анотации, дипломна работа, тезиси, реферати, изобретение, оригинална технология, патенти, иновации, модели, изследователски техники и информационни ресурси, програми, шоу-хау (информация и демонстрация за ползване на продукт), предназначени за публично използване с цели: изява на постиженията, възгледите и становищата на авторите по извеждането и решаването на научни и практически проблеми, осигуряване на академичния процес на обучение и на всички видове практики по учебните планове.

7. Други произведения са музикалните, литературните, на изобразителното изкуство, произведения в областта на театралното изкуство

8. Под автор се разбира създателят (физическо лице) на научно произведение, музикално произведение, произведение на изобразителното изкуство и пр. в поредицата, изброена по-горе. Авторът може да бъде сам, двама автори или авторски колектив от трима и повече автори. Авторът (авторите) са отговорни за съдържанието, за демаркацията, за джастификацията, за дискурса, за смисъла, за единството и стила на текста, за предназначението (адресата) и за самостоятелния собствен принос.

9. Според финансирането научната продукция под формата монографии, учебници и учебни помагала се дели на (а) заплащана от факултета; (б) частно платена, която не е предмет на обсъждане в този правилник, но е

препоръчително да спазва общите и специфични критерии.

Член 4. Технически изисквания за печата на научна продукция

1. Всяка страница е с 30 реда по 60 знака в ред.
2. Забележките под линия, графики, диаграми, илюстрации и схеми да са номерирани с арабски цифри.
3. Цитиранията да са по БДС 17377:1996 - Библиографско цитиране.
4. Изданията на некнижни материали и на електронни носители с локален достъп (дискети, компактдискове, видеокасети и др. подлежат на регистрация в системата на текущата национална библиография. За тяхната регистрация се използват Международният стандарт за описание на некнижни материали (ISBD/NBM) и Международният стандарт за описание на електронни ресурси (ISBD/ER).
5. Списъкът на използваната литература следва да бъде след основния текст с последователна номерация с арабски цифри по фамилия на авторите, първо на кирилица, а след това на латиница и други езици. Източниците от Интернет се изписват първоначално по стандартния начин, а след това се посочва съответния адрес. Препоръчително е цитирането на литературните източници (особено за студии и монографии) да става чрез посочване в скоби номера на източника от списъка, на годината и страницата.
6. Предложенията за рецензенти се правят от авторите.
2. Ако авторът/авторите са с академична длъжност “професор”, рецензирането е по тяхно желание, но не е задължително.

II. Специфични положения

Член 1. Основни видове научна продукция

1. Под монография тук се разбира научно произведение с цялостно и многостранно изложение по една или няколко свързани помежду си теми – теоретични, методологически, методически и приложни, разработени от един автор, двама автори или колектив от автори в обем над 60 страници. Отнася се към жанра “научна проза” или “научно- творческа проза”.
2. Към критериите за общи и специфични изисквания спрямо монографиите се добавят следните изисквания:
 - 2.1. Обсъждане в основното звено (само за платени със средства на факултета издания).
 - 2.2. Редактиране.
 - 2.3. Рецензиране.
 - 2.4. Писане от трето лице, ед.ч.
 - 2.5. Информация за автора/авторите.
3. Под учебник тук се разбира е една от формите и едно от средствата (комплексен информационно – формиращ модел и инструмент) с определена структура за представяне, изразяване и конкретизиране на съдържанието на учебния предмет (дисциплина) от учебния план, традиционно като книжен (хартиен), а сега и аудио – визуален, електронен или мултимедиен негов носител. Отнася се към жанра “учебно-научна проза”.
4. Най-общите критерии за създаване и структуриране на учебника за висшето училище са:
 - 4.1. Да се представят и легитимират всички компоненти на съдържанието на

- учебния предмет (учебната дисциплина), техните връзки и взаимодействия.
- 4.2. Да е налице съобразяване с възприемането и разбирането на писмените или слушани текстове, както и тяхното единство.
 - 4.3. Адекватност на темите от учебната програма
 - 4.4. Да има последователно разгърната вътрешна форма (структура).
 - 4.5. Да е налице системно и достъпно подреждане по теми, раздели, параграфи и абзаци;
 - 4.6. Да не се прекалява с наратива;
 - 4.7. Да се отразява нормалното състояние на парадигмата на учебния предмет, без да се набляга особено на парадигмалното изместване, което може да бъде само упоменато;
 - 4.8. Да изпълнява следните по – важни функции:
 - 4.8.1 Информационна.
 - 4.8.2 Познавателна.
 - 4.8.3. Формираща.
 - 4.8.4. Систематизираща и интегрираща.
 - 4.8.5. Самообразователна.
 5. В учебника да се обединяват или да съществуват отделно следните основни текстови и допълнителни текстови функционални компоненти.
 - 5.1. Основни текстови компоненти:
 - 5.1.2 Теоретико – познавателни:
 - 5.1.3 Инструментално – практически:
 - 5.1.4. Допълнителни:
 - 5.1.5. Текстове за ориентиране:
 6. Специфични критерии за написване на учебник:
 - 6.1. Писане от трето лице, ед.ч.;
 - 6.2. Редактиране;
 - 6.3. Рецензиране;
 - 6.4.Обсъждане в основното звено (само за платени от факултета издания);
 - 6.5. Референтна литература и цитиране;
 - 6.6. Информация за автора/авторите.
 7. Учебните помагала и пособия са жанр от учебно-научната проза. Те са предназначени за селектирана основна, допълнителна и помощна информация към учебниците. Учебните помагала се предлагат под формата на разработени основни избрани теми, справочници, ръководства, наръчници, речници, атласи, сборници, хрестоматии, аудиокасети, CD, DVD, пакети с модулно съдържание, образователен и оценяващ софтуер и пр. Учебните помагала конкретизират абстрактните знания, помагат за подготовка в различните видове изпитване, за подготовка в семинарните упражнения, за формирането на различни умения и компетенции и създаване на привички за самостоятелна дейност и самообразование. За тях също важат специфичните критерии за учебниците.
 8. Научната статия е жанр от научната проза, в които се обсъждат, анализират, представят мнения, становища, критики, изследвания и др. Обем на статията: от 5 до 15 стр., без илюстрациите, схемите, диаграмите и пр.
 9. Изисквания към структурата и публикуването на статията

- 9.1. Заглавие.
- 9.2 Автор.
- 9.3 Кратко резюме на български и английски и/или друг чужд език.
- 9.4. Въведение.
- 9.5 Цели.
- 9.6. Основен текст.
- 9.7. Описание на изследването. Материали и инструменти.
- 9.8. Резултати.
- 9.9. Дискусии.
- 9.10. Заключение.
- 9.11. Писане от трето лице, ед. ч.
9. 12. Редактиране.
9. 13. Обсъждане, ако сборникът от материали или списанието се издава със средства на факултета.
9. 14. Рецензиране.
- 9.15. Референтна литература и цитиране.
10. Научната студия е жанр от научната проза (научно-творческата проза) с разширено представяне на собствени позиции, изследвания, критики, опровержения и др. Студията представя относително цялостна научна концепция, презентираща собствено обсъждане или изследване на даден единично идентифициран проблем, със стремеж за разширено решаване, което впоследствие може да се доразвие в монография или дисертация. Обем на студията е от 16 до 60 стр.
11. Изисквания към структурата и публикуването на студията:
 - 11.1. Заглавие;
 - 11.2. Автор;
 - 11.3. Резюме на български и английски и/или друг чужд език;
 - 11.4. Въведение;
 - 11.5. Цели;
 - 11.6. Основен текст;
 - 11.7. Описание на изследването. Материали и инструменти;
 - 11.8. Резултати;
 - 11.9. Дискусии;
 - 11.10. Заключение;
 - 11.11. Писане от трето лице, ед. ч.
 - 11.12. Редактиране.
 - 11.13. Обсъждане, ако сборникът от материали или списанието се издава със средства на факултета.
 - 11.14. Рецензиране;
 - 11.15. Референтна литература и цитиране.

III. Проверка за преписване и плагиатство

Чл. 1. Преписването е дейност, с която в текста на автора се копират дефиниции, обяснения, абзаци, подпараграфи и параграфи от произведения на други автори или страници от Интернет с претенции за собствено постижение.

1. Проверката за преписване е процедура с която се цели регистриране на текст, взет (копиран) от произведението на друг автор или страница от Интернет,

без да се цитира или без да има позоваване по друг начин.

2. Проверката се извършва от преподавателите, от рецензентите или от членовете на катедрата при четене на текста.

Чл.2. Плагиатството е друга, по-висша форма на измама чрез умишлено присвояване (кражба) от автора на материали от други автори - чужди текстове (наративи), идеи, модели, класификации, принципи, закони, теории, патенти, ноу-хау и др., които представя за свое собствено постижение

1. Констатирането на плагиатството се извършва от преподавателите, от рецензентите, от членовете на катедрата при четене на текста, или от онлайн детектор за плагиатство, както и друг софтуер

IV. Съблюдаване на авторско право

Чл.1. Авторското право е лично неимуществено и имуществено право на създателя на научното или друго произведение от списъка по чл. 2 ал. 7 и 8 от този правилник с което се признава авторство, право за използване или разрешение за използване на собственото произведение, право за обнародване или разрешение за обнародване под различна форма на научното и др. произведения, право на защита на произведението, право на защита на автора от накърняване на неговото достойнство и чест, изключително право да ползва произведението си под всяка форма, която не противоречи на закона с цел печалба или не, право на разпространение, право на преработка, право на представяне и реклама, право на превод на чужд език, право на износ в други страни. Авторското право се закриля, докато авторът е жив и седемдесет години след неговата смърт. При произведения, създадени от двама и повече автори, срокът започва да тече след смъртта на последния преживял съавтор.

Чл. 2. Авторското право се регулира от Закон за авторското право и сродните му права, обн. в ДВ, бр. 56 от 29 юни 1993 г., в сила от 1 август 1993 г., изм., бр. 63 от 5 август 1994 г., бр. 10 от 27 януари 1998 г., бр. 28 от 4 април 2000 г., в сила от 5 май 2000 г., бр. 77 от 9 август 2002 г., в сила от 1 януари 2003 г., бр. 28 от 1 април 2005 г., в сила от 1 април 2005 г., бр. 43 от 20 май 2005 г., в сила от 1 септември 2005 г., бр. 74 от 13 септември 2005 г., в сила от 14 октомври 2005.

Чл. 3. Интелектуалната собственост на автора/авторите се защитава със Закона за авторското право и сродните му права, с Директивата за авторското право и сродните му права в информационното общество на ЕС от 2001 г.

Чл. 4. В Педагогическия факултет на ПУ "Паисий Хилендарски" се ползват официално закупени софтуерни продукти.

Правилникът е приет с решение на ФС на Педагогическия факултет с протокол № 9/24.I.2012 г.